

Detergenten

Information för Sunlights och Sumas personal i Nyköping

Nr 9 1972

ARBETSMILJÖN – 70-talets skötebarn

Frånvarofrekvensen ökar

"Ofantliga belopp rinner ut med frånvaron. Arbetsmiljöutredningen, som snart kommer att lämna ett delbetänkande har räknat med att enbart yrkes-skadorna under 1969 kostade samhället 1,2 miljarder kr.

10 miljarder kr uppges det kosta att skapa en tillfredsställande arbetsmiljö inom svensk industri".

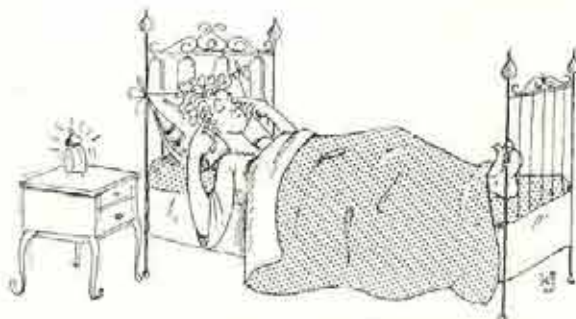
Detta bl. a. sade Metallettans ordförande Sivert Andersson i Dagens Nyheter den 29 november. I en annan artikel i dagspressen konstaterades nyligen att frånvaron kostar svenska industrin mera än vad t. ex. strejkerna gör i Storbritannien.

Omedelbart infinner sig frågan: Vad kan man göra för att rå på de höga frånvarosiffrorna? — Man kan givetvis uppnå en avsevärd förbättring genom t. ex. upprustning av arbetsmiljön och genom ett effektivt arbetarskydd. Det finns företag där man bevisligen kommit fram till att genom förbättring av arbetsmiljön har kostnaderna för frånvaro och omsättning av personal sänkts så att de ökade lönekostnaderna därigenom täckts.

Efter att ha läst dessa yttranden går tanken osökt till det "egna" företaget och de lokala förhållandena.

Arbetsmiljöfrågor har vi snuddat vid i de här spalterna tidigare och får med största sannolikhet anledning att återkomma flera gånger. Det har redan vid många tillfällen, både från företagets och från de anställdas sida, framkommit såväl i interna som i externa sammanhang att arbetsmiljön inom företaget påtagligt förbättrats under senare år. I förra numret av Detergenten fick vi också veta av informationen om kapitalbudgeten att många åtgärder kommer att vidtagas under 1973.

Beträffande frånvaroproblemen vid företaget säger Ulf Johansson på personalavdelningen att man just nu är sysselsatt med en utredning om sjukfrånvaron för att om möjligt finna källan till den oroväckande stegringen. "Vi har börjat med den veckoavlönade personalen eftersom vi vet att frånvarofrekvensen är högre där än bland månadsavlö-

Varför är kvinnan oftare borta från jobbet än mannen?

nade. Under de senaste 10 åren har antalet frånvarotimmar, jämfört med antalet arbetade timmar, stigit från 5 % till 12,5 % för veckoavlönad personal. För 1972 kommer vi att vara uppe i 13 %.

Kvinnorna har generellt en högre frånvaro än männen vilken säkerligen beror på att det i första hand är kvinnorna som får ta hand om barnen när dessa är sjuka, skall besöka läkare, tandläkare m. m. Många kvinnor är också ensamförsörjare med barn och har alltså inga alternativ i sådana fall. Frånvaro från arbetet är ett mycket väsentligt problem och kostar som redan nämnts stora pengar i produktionsbortfall. Så snart den nämnda utredningen är klar ber vi få återkomma med en närmare presentation" sade Ulf Johansson.

Ulf Johansson

Vad kan arbetarskyddet göra?

Red bad om en pratstund med Sixten Gillström, skyddsingenjör, som på halvtid arbetar enbart med arbetarskyddsfrågor.

Vad säger Du Sixten, hur stor del i frånvaron kan t.ex. yrkesskadorna tänkas ha?

"Inte någon stor del. Olycksfallsfrekvensen verkar dessutom ha sjunkit betydligt i år jämfört med samma tid föregående år. Vi har heller ingen särskild typ av olycksfall eller yrkesskada, som

Sixten Gillström

skulle kunna anses specifik för vår industri. Antalet yrkesskador av typen senknarr, muskelbesvär o. s. v. har sjunkit under senare år. Detta måste vara resultatet av delvis instruktisernas arbete, d. v. s. att man numera omedelbart lär ut de rätta handgreppen och rörelserna till nyanställda. De hinner aldrig börja med fel rörelser och därigenom felbelasta vissa kroppsdelar. Bytet mellan olika arbetsmoment i grupperna har också hjälpt till att förhindra denna yrkesskadetyp. Man sitter mera sällan någon längre tid med sådana arbetsmoment, som bedöms så monotona att en yrkesskada kan befaras.

Under 1972 har vi haft endast tre fall av senknarr och liknande skador.

För övrigt tror jag att arbetarskyddet spelar en rätt stor roll och kommer att göra det i fortsättningen också i de här sammanhangen. Vi får ju ständigt nya material att arbeta med, nya regler tillkommer och därigenom måste arbetarskyddet också ständigt vara på alerten — utvecklas och förbättras. En sak som jag tror på väldigt mycket är de s. k. checklistorna. Dessa är avsedda att användas vid arbetsledarnas och skyddsombudens månatliga inspektion av avdelningarna betr. arbetarskyddsfrågor. Brister på utrustningar och personlig skyddsutrustning skall omedelbart rättas till.

Inspektionslistorna förvaras på avdelningarna för att användas vid nästkommande inspektion. Härigenom kan man

kontrollera att de åtgärder som önskats utförda blivit åtgärdade.

Tillfälle finns även att i större sammanhang diskutera skyddsfrågor vid skyddskommitténs sammanträden och vid sammanträden mellan skyddsingenjören, arbetsledarna och skyddsombuden."

Checklistor, huvudskyddsombud m.m. — Tror Du alla har klart för sig hur arbetarskyddet är organiserat på företaget?

"Visserligen presenterar vi skyddsorganisationen för alla nyanställda samt förevisar det skyddsmaterial som finns att tillgå och hur och var resp. attribut skall användas. Men en muntlig information glöms kanske lätt, så varför inte fästa den på papper:

Anläggningen är indelad i 18 skyddsområden och inom arbetarskyddet verkar:

Skyddskommittén
Skyddsingenjören
Skyddsronder — 4 gånger per år
För skyddsarbetet ansvariga
 arbetsledare
Huvudskyddsombud, 4 st
Skyddsombud, 20 st

Skyddskommittén sammanträder två gånger om året och består av Gösta Kåvén, ordförande, Bengt Östergren som vice ordförande och jag själv som sekreterare", fortsätter Sixten. "Vidare ingår från företagsledningen Elis Härschhammar, Kerstin Skate och Edvin Svensson. Företagets förtroendeläkare Erik Malmström, för driftingenjörerna Sven Andersson, för arbetsledarna Lars Tjäder och Johan Nilsson, för SIF Sören Lindgren och för kollektivanställd personal Roine Eriksson, Erik Karlsson, Henry Karlsson, Gert Larsson och Roland Langell.

Skyddsingenjören övervakar och samordnar arbetarskyddet.

Skyddsronden vari ingår produktionschefen, förtroendeläkaren, arbetsledare, huvudskyddsombuden och skyddsingenjören, går runt på anläggningen en gång i kvartalet."

Vad tror Du om arbetsmiljöns medverkan i frånvarofrekvensen? Tillmäter man den för stor betydelse?

"På Din första fråga skulle jag vilja svara att arbetsmiljön säkert har mycket att säga till om när det gäller frånvaro från arbetet. På Din andra fråga svarar jag att man säkert inte tillmäter arbetsmiljön för stor betydelse. En otrivsamt arbetsplats, dammig, smutsig, bullersam, kall, dragig eller för varm, ja har man det ställt på det viset tar man gärna alla chanser att för minsta anledning stanna hemma. Det beror naturligtvis även på individen hur pass tålig han/hon är. Människor är så olika känsliga för sådana ting. Men normalt sett så spelar trivseln en stor roll. Där man trivs, där vill man gärna vara och arbetsplatsens utformning är nog en väsentlig faktor i trivselfrågan, även om den inte är den enda. Jag är ganska övertygad om, att ju trivsammare och ur hälsosynpunkt bättre rustad arbetsplats vi kan erbjuda våra anställda ju lägre blir frånvarofrekvensen."

Tack för det Sixten Gillström. Vi skall hoppas, att arbetsmiljöförbättringen fortskrider i samma takt som hittills. Helst skulle man önska att alla fick förmånen att känna trivsel och arbetsglädje och detta är kanske inte endast en önskedröm, men vi får bjuda till ett par takter allesammans. ■

✧ FEST! ✧ FEST! ✧ FEST! ✧ FEST! ✧

"Är det säkert at Du varit snäll hela året" tycks tomten fråga blomsterflickan Kristina Lidberg.

Vi som var med på årsfesten på "Borgen" i Norrköping den 24 november vet, att det även i år var roligt och helt traditionsenligt. Kvällens värdpar Gösta och Astrid Kavén tog emot gästerna vid entrén och senare hälsade Gösta Kavén mera offentligt välkommen. Rolf Lindman gav en snabb återblick på de tre nyköpingsföretagens verksamhet, Sunlight, Suma och Gibbs. Den återblicken präglades inte enbart av solsken, men framtiden verkar ändå inte mörkare än att man kan se den an med optimism, menade Rolf Lindman. Sven Andersson tackade för jubilarernas räkning och Roine Eriksson tackade å samtliga anställdas och gästers vägnar för den festliga avslutningen på ett snart gånget arbetsår.

Ni som inte var med på festen slet naturligtvis med ivriga fingrar i morgontidningarna dagen efter för att se vem

som fått jubileumskova och vem som fått guldrova och om vi skulle få någon julpenning. Det skulle vi nu få sade koncernchefen Oscar Strugstad och det meddelandet hälsades med entusiastiska applåder och hejarop.

Mindre entusiastiska att lyssna var flertalet under de föredömligt få och korta tal som hölls under kvällen. Det är inte utan att man tycker synd om den som skall göra sig hörd, men även om den som önskar höra.

Nåja, detta lilla smolk i bägaren kunde ändå inte rå på den feststämning, som rådde från första till sista stund. Charlie Norman & Co, som bjöd på fin underhållning i högt tempo, talade säkert sanning då de rosade publiken för god respons. Max Rogers orkester som svarade för dansmusiken skall ha all heder av sitt jobb. Fin sättning på orkestern, bra blandning av låtar, som passade lika väl för den som var ung på 40-talet som dagens ungdom. Eller var det ett önsketänkande?

Benny Jägeberg tomtade i yvigt skägg kring mikrofonen, men inte ens det vildaste skägg kan hindra den karn att tala redigt och tydligt eller från att ta rätt ton när visor skall sjungas. Visor ja. Årets festvisor hade också Benny skrivit och man är nära att utbrista: "Vad skall det bliva av honom" om man inte redan visste att han är Sumas marknadschef med revyskrivande och operettande bland sina hobbies.

Att tiden för dansen alltid blir för kort kan ingen doktor hjälpa, för det är nu en gång så att när det är som roligast så skall man sluta. Helhetsintrycket tycker nog Detergentens Gala-Petra är: Hög stämning, bra underhållning, fin danskultur och trevliga människor. Alltsammans inramat i Kalle Johanssons fantastiska dekorationer. Gala-Petra läs-

FÖNSTRET

Reflektioner i matkön

I matsalen finns ett anslag, varav framgår att köp av matkuponger ej får ske under rusningstid. Detta för att i möjligaste mån undvika långa köer. Trots detta händer det dagligen, att vissa personer köper kuponger under den värsta rusningstiden, med irritation i kön som följd.

Man förstår att personalen i matsalen finner det obehagligt att vägra sälja kuponger vid köbildning, men är det ändå inte bättre att ett fåtal förbudsöverträdare blir missnöjda än att den stora massan i kön skall bli det?

Så är det delandet av matportionerna. Detta delande av portioner måste ju fördyra priset per helportion. Visserligen får de som delar inte mera kött etc., men t. ex. potatis kan man tydligen få dubbel portion av. Dessutom finns kostnaden för diskning, som vid delning blir den dubbla.

För att få rättvisa i det hela kan antingen delning av portioner förbjudas

eller så kan halva portioner beställas till ett pris av t. ex. 2:50. Som alternativ för halv-portioner-ätarna finns ju också fruktsoppan med 2 hårda smörgåsar till det oantastliga priset av 1:—/portion.

"Vän av ordning och reda"

Ett litet "men" om årsfesten

Det är roligt med årsfesten och många tycker nog som signaturen att det är höjdpunkten på ett knegigt och slitigt år. Festen är säkert till fullo uppskattad av de anställda, som tycker att den är en fin gest mot oss.

Men ändå finns där ett litet men — om man skulle våga sig på att fråga. Varför i all sin dar buntar man ihop cheferna och de fina gästerna och håller dem undan för oss vanliga dödliga hela kvällen?

Är det helt otänkbart att vi skulle kunna blanda oss en gång om året under mer otvungna förhållanden och inte bara träffas när det är fråga om avtal, paragrafer, löner och att ställa krav på varandra? Det stämmer liksom inte med allt snacket om jämlikhet.

"Fia"

Charlie Norman höll tempot även i autografskrivandet.

te i värderade kollegan (förlåt storhetsvansinnet) Folket, att Kalle dekorerat inte mindre än 19 årsfester. Vad månede han få i pris för den 20:de? För det är svårt att tänka sig en fest utan Kalles medverkan. Denne otrolige tusenkonstnär, som med sin befängda fantasi kan få till vad som helst även om man satte en tom papperssäck i händerna på honom.

Till övriga festkommittierade en honor för alla trevliga arrangemang.

Gala-Petra.

IDROTT

"Måla inte fan på väggen" säger ett gammalt ordspråk. Nej, visserligen inte, men idrottsfolket vill ändå så här inför de stundande helgerna med skinka, bruna bönor, fläsk, dopp i grytan, julöl m. m. be Dig att tänka på *motionen*. Att äta så mycken fet mat, om än ack så god, som de flesta av oss gör i jul- och nyårshelgen är till styggelse för kroppen om man inte samtidigt motionerar och gör av med överskottskalorierna.

Ett bra hjälpmedel i ansträngningen att få bort de kilon Du sätter på Dig under helgen blir Korpens Motionskalender. Före jul kommer genom företagets försorg att delas ut en sådan kalender till de anställdas familjer. Då kan Du genast i januari börja med såväl inomhus- som utomhus idrott till vilka

Du får rekommendationer i kalendern. Du får också ett gymnastikprogram för varje månad, som Du antingen kan börja eller sluta dagen med.

En del idrotter kan Du utöva på "hemmaplan" i företagets motionshall, men då får Du verkligen se till att Du bokar i god tid. Glädjande nog har hallen utnyttjats mycket flitigt. Ett överslag av utnyttjandegraden under en 11-veckorsperiod från vecka 40 t. o. m. vecka 50 säger att under den perioden besöktes hallen av 1.050 personer, vilket ger ett genomsnittantal av 95 personer/vecka.

De mest eftertraktade tiderna är måndagar t. o. m. torsdagar från kl. 17.00—22.00. Bokning får ske med 1 timme åt gången, vilket innebär 20 bokningstillfällen per vecka. I genomsnitt har 17,2 tillfällen eller 86 % utnyttjats. Välkommen till motionshallen och bastun!

Mat och motion i rätt proportion ger hälsa och kondition!

Förslags- verksam- heten

Vi gratulerar Bo Andersson, pulver-tillverkningen, som fått 100 kr för förslag till skydd för slirvakter vid perborat- och baspulverdoserågar.

TACK

Till AB Sunlight och arbetskamrater ett hjärtligt tack för vänlig hägkomst på min 60-årsdag.

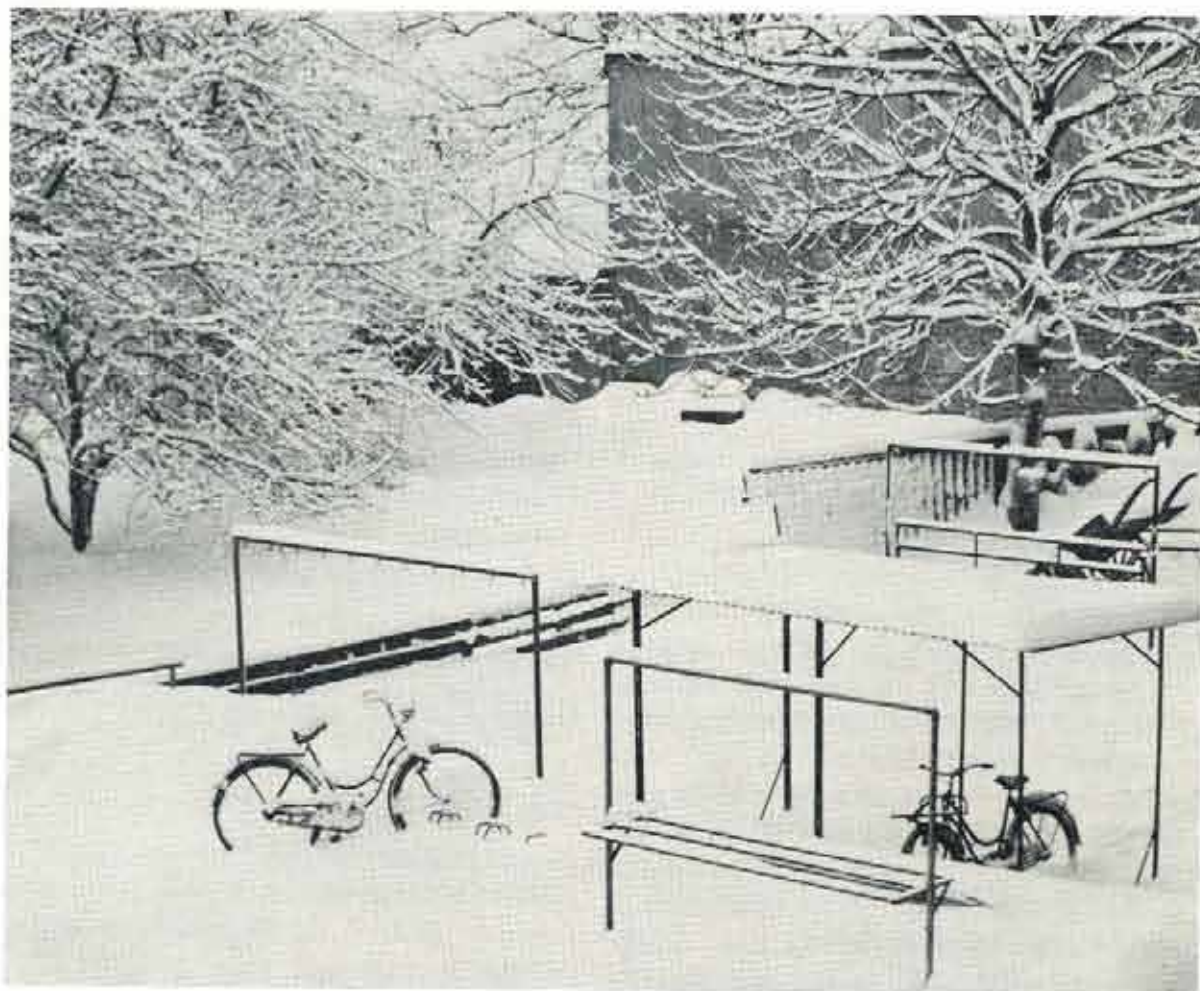
Hilmer Andersson

TILLVARATAGET

På årsfesten i Norrköping tillvaratogs ett par glasögon med mycket starka linser. Återfås hos Kerstin Skate, personalavdelningen.

* * *

Lilla David i första klass, som förut har tre bröder, har äntligen begåvats med en syster. Dagen efter den lyckliga tilldragelsen säger fröken i skolan: "Det var väl roligt David att Du nu fått en syster, när Du förut hade bara bröder". "Ja" säger David, "det gör inte så mycket vad det blev, bara det inte blev en kusin för det har jag förut så många."

Vit jul eller inte? frågar många just nu.

Foto: Carl Brantberg

FACKLIGT

Fredagen den 8 december hade Sunlights SIF-klubb aviserat sitt årsmöte på Stora Hotellet. Ca 50 medlemmar hade mött upp och som ordförande för mötet satt William Gyström från avd. 15 i Södertälje. William Gyström, som många SIF-are säkert minns som avd. 15 förste ordförande vid starten, informerade om aktuella fackliga ting och uppehöll sig särskilt vid frågan om styrelsrepresentation.

Efter förhandlingarna väntade supé och dans. Stämningen under kvällen kunde ingen klaga på, det var fest och glam för hela slanten.

SIF-klubbens nya styrelse består av
Tage Holmgren
Lars-Göran Carlsson
Gun Kempe
Åke Larsson
Sören Lindgren
Sven-Olov Nordqvist
Erik Nordström

Styrelsen kommer att ha konstituerande sammanträde torsdagen den 14 december.

PERSONALMEDDELANDEN

Vi gratulerar till

60 år

Elsa Magnusson, städavd., 9.1
Alvar Juhlin, verkstaden, 26.1
Gert Nord, Göteborgsdepån, 27.1

50 år

Gösta Björklund, förrådet, 12.1
Åke Fastlund, flytande prod., 14.1

30 år i tjänst

Lars-Olof Ericson, ekonomichef, 25.1

AB SUNLIGHT

Fack

611 01 Nyköping. Tel. 0155/172 00

Ansvarig utgivare: Elis Härshammar

Redaktör: Daga Lundkvist

15 år i tjänst

Ingrid Nyman, tvålavd., 13.1
Sture Engman, bokföringsavd., 14.1
Bertil Olsson, lagret, 20.1

10 år i tjänst

Gunnar Lindahl, Suma-representant, 1.1
Claes-Göran Andersson, redovisnings-
avd., 14.1
Viola Eriksson, tvålavd., 28.1

Vi säger välkommen till

Göran Fyrlund, tvålavd., 27.11

och adjö till

Bengt Eriksson, lagret, 1.12 (pension)
William Olsson, lagret, 1.12 (pension)
Lennart Bengtsson, Suma-representant,
31.12

Så var det alltså dags igen att säga

*God Jul och
Gott Nytt År*

från redaktionskommittén genom Red

Det verkar vara bara någon månad sedan Red satt i tomteluva och skrev jul- och nyårsruta. Almanackan säger emellertid att det är precis ett år sedan. I midsommarrutan utlovades bättre ordning och reda med utgivningarna, men trots alla löften så har Du fått endast 8 Detergenter under året, ty 4—5 var s. k. dubbelnummer.

Men nu när Red sitter här igen med tända ljus, för att skapa lite julstämning mellan regnskurarna, så vill hon gärna påminna om och om igen att *alla* får skriva i Detergenten. Om Du hjälper till med det så kan den kanske komma oftare och även med intressantare innehåll. Vill Du inte ha besvär med skriftliga formuleringar så kom in och prata i stället. Du hittar Red strax intill entrén på första våningen vid telefonväxeln. —